

Visitatie kwaliteitskader Het Houvast door Sterk Huis

Datum: 1 juni 2023 13:30-16:30

Aanwezigen vanuit Het Houvast:

Marc van Bekhoven (Initiatiefnemer), Karim Hammadi (Kwaliteitsfunctionaris),
Judith Coolen (Orthopedagoog- Generalist) en Myrna Staal (Orthopedagoog-Generalist)

Aanwezigen vanuit Sterk Huis:

Margriet Lemmens (Gedragswetenschapper),
Ilona Brekelmans (Hoofd inhoudelijke ontwikkeling Sterk Huis)

Ter voorbereiding op de visitatie zijn de volgende documenten ontvangen en gelezen:

- Kwaliteitsrapport Het Houvast over 2022
- Document Visie op ouderschap

Sterk Huis heeft specifieke expertise op het gebied van ouderschap en is daarom gevraagd voor de Visitatie. Er is gevraagd om niet alleen feedback te geven op het kwaliteitsrapport, maar breder, juist ook op visie op ouderschap. Binnen het Houvast zijn er steeds meer cliënten met kinderen en hiermee wordt de vraag van de cliënt mogelijk ook anders. Het Houvast vraagt zich af wat daarin belangrijk is en hoe hier in de praktijk op de juiste wijze naar gehandeld kan worden.

Vanuit het Houvast zijn de volgende vragen aan Sterk Huis gesteld ter voorbereiding:

- Welke adviezen zijn er over het signaleren en bespreken van zorgen met cliënten en het vastleggen ervan (en het volgen van de meldcode) en het goed toerusten van begeleiders en behandelaren. Wordt daarin het juiste gedaan?
- Hoe wordt gezorgd voor juiste (opvoed)ondersteuning voor kinderen en hun ouders en hoe verhouden we ons hierin als partij die langdurig betrokken wil zijn en blijven bij ouders?
- Wat is van belang in samenwerking in de keten, hoe wordt de juiste taal gegeven aan wat wel en niet doen, zodat helder is voor ketenpartners wat we wel en niet doen en er constructieve samenwerking is op basis van juiste onderlinge verwachtingen
- Thema's rondom ouder-kind waar jullie ons attent op zouden willen maken, zaken die wij over het hoofd zien?

Bijgaand verslag gemaakt door HET HOUVAST naar aanleiding van visitatie.

Gespreksverslag

Tijdens de visitatie wordt de visie op ouderschap besproken. Opgemerkt wordt dat Het Houvast onbevooroordeeld en met vertrouwen een langdurige verbinding aangaat met cliënten vanuit een naaste positie en flexibiliteit en dat is een enorme kracht. Dit is ook terug te lezen in het kwaliteitsrapport. Het rapport geeft een goed beeld van de visie van Het Houvast op zorg en de manier waarop dat in de praktijk tot uiting komt. Als de cliënt echter ook ouder is en er aanvullend zaken nodig zijn op het gebied van ouderschap dan worden vaak andere partijen betrokken en wordt de zorg echt opgeknipt. Echter, vanuit cliëntperspectief/ gezinsperspectief loopt ook ouderschap steeds door alles heen en dat kan dilemma's geven waarin het van belang is om de cliënt niet te zien als individu maar het geheel te zien als systeem. Opvallend is dat de stem van het kind gemist wordt in de visie op ouderschap. Het kind is onderdeel van het systeem en het is van belang dat het kind ook gezien en gehoord wordt. Belangrijk om door de ogen van het kind te kijken en af te stemmen wie er ook wanneer voor het kind kan zijn. Het zou goed zijn als Het Houvast de stem van het kind een plek geeft in de visie op ouderschap en dat er dus ook in de dagelijkse praktijk oog is voor het kind. Voor de cliënt is het niet versnipperd en mag het veel meer gezien worden als één geheel.

Korte en lange termijn

Sterk Huis geeft aan dat ze verwachten dat begeleiders ook voor de kinderen van cliënten op basis van het aangaan van relaties zowel op korte als ook op lange termijn wat kunnen betekenen. Juist omdat ze er zo vaak zijn en juist omdat ze langdurig bij cliënten komen.

Laagdrempelig vanuit normalisatie

Gesproken is over het volgen van de meldcode en de lijnen met ketenpartners waarin het vooral gaat over het delen van zorgen. Hiermee ontstaat mogelijk soms ook een spanningsveld tussen het niet hebben van SKJ geregistreerde medewerkers en mogelijke verwarring tussen rollen en taken. Waar zijn begeleiders nu wel en niet voor? En wat mag er wel en niet van ze verwacht worden? Sterk Huis geeft vooral aan dat hier natuurlijk rekening mee gehouden moet worden als zorgen hoog oplopen, Het Houvast is immers geen product dat opvoedingsondersteuning biedt. Sterk Huis prikkelt het Houvast immers wel in wat ze wel kunnen doen op een laagdrempelige wijze en juist vanuit normalisatie. Ouderschap is per definitie kwetsbaar en bij deze doelgroep vaak nog kwetsbaarder. Het is daarbij juist van belang dat gesprekken over de opvoeding genormaliseerd worden. Het mag ook onderdeel van gesprek zijn dat opvoeden soms lastig is en verschillende dilemma's met zich meebrengt waarbij ook kinderen verschillend zijn en soms iets anders nodig hebben. Het is van belang om daar begeleiders op toe te rusten. Opvoeden kan mensen en dus ook cliënten onzeker maken en op basis van openheid en transparantie is het van belang dat zaken laagdrempelig besproken worden. Goed om juist voordat er zorgen zijn of oplopen op basis van vertrouwen, relatie en oprechte nieuwsgierigheid te bespreken wat er bij de ander speelt. Dat zit hem met name in pro-actief handelen en er zijn wanneer ze een vraag hebben vanuit het "normale" en wanneer de zorgen er nog niet of nog niet hoog opgelopen zijn.

Ondersteunend voor het hele gezin

Sterk Huis geeft juist aan dat Het Houvast daarin aan de voorkant meer kan doen. Het zou mooi zijn als begeleiders cliënten kunnen ondersteunen bij opvoedtaken en daarin aan het gehele gezin ondersteunend kunnen zijn. Hieronder valt ook samen spelen met de kinderen, zaken voordoen of samen doen en juist in gesprek gaan en psycho-educatie geven over verschillende fasen van de ontwikkeling en hoe daarop geanticipeerd kan worden. Het is belangrijk om er te zijn als zaken mogelijk nog niet hoog zijn opgelopen en juist vanuit laagdrempeligheid een steunfiguur te kunnen zijn voor cliënten. Op basis van relatie zullen cliënten mogelijk hun vraag eerder stellen en kan er mogelijk ook eerder naar gehandeld worden. Het zou veel meer gezien moeten worden als één geheel, één gezinssysteem waarin ieder zijn eigen plek en mogelijk ook vraag heeft.

Besproken thema's

Sterk Huis geeft tevens aan dat er ook gewerkt wordt met kwetsbare cliënten. Ze hebben vaak een rugzak en negatieve dan wel traumatische ervaringen opgedaan. Cliënten dragen soms een last in hun dagelijks leven en ook kinderen voelen dit aan of hebben hiermee te maken. Los nog van het feit dat kinderen zelf ook al blootgesteld zijn of worden aan negatieve ervaringen. Sterk Huis vraagt zich af in hoeverre er aandacht besteed wordt aan traumasensitief werken in de gezinnen. Sterk Huis acht het in het belang van het gehele systeem dat daar aandacht voor is en dat aan kinderen ook zaken uitgelegd worden. Ze hebben hier ook een opleidingsaanbod voor binnen hun organisatie.

Tevens is het ook goed om cultuursensitief te werken, goed om te verdiepen in verschillende culturen en daar zo goed mogelijk bij aan te sluiten en daar oog voor te hebben.

Pro-actief handelen

In samenwerking met ketenpartners geeft Sterk Huis aan dat Het Houvast ook een partij mag zijn en positie mag pakken op basis van wat er gezien wordt in het systeem. Daarin mag een visie ook uitgedragen worden en mag er standpunt ingenomen worden naar andere organisaties over hoe Het Houvast er naar kijkt. Daarbij is het van belang goed in kaart te brengen wat er feitelijk gebeurt, op basis van incidentmeldingen maar ook weergeven waar de krachten liggen. Dit mag zeker uitgedragen worden naar externe partijen. Wanneer zorgen groter zijn en oplopen is het wel van belang dat er goede afstemming is over wie wat doet. Het is daarbij belangrijk dat de naaste positie vanuit Het Houvast goed uitgelegd wordt en dat het Houvast geen regiehouder is maar uitlegt waarom een andere partij hiervoor aangewezen is. Nog altijd is het wel belangrijk om hierin ook pro-actief te handelen en goede afstemming te blijven zoeken samen met cliënten.

Vanuit Sterk Huis is er een opleidingsaanbod voor traumasensitief werken. Cliënten hebben vaak traumatische ervaringen meegemaakt en het is goed om daar als begeleiders aandacht voor te hebben en ook ouders en kinderen hierin te ondersteunen.

Goed om vooraf ook positie en een rol in te nemen, Het Houvast kan verwijzen naar opvoedondersteuning maar kan ook zaken echt zelf mee oppakken, juist op basis van vertrouwen en veelvuldig aanwezig zijn. Ook naar verwijzers mag daarin positie ingenomen worden door naast de cliënt te staan, maar wel met een duidelijke visie.

Thema integratie

Het Houvast geeft aan dat het een inspirerend gesprek was en dat er nog het een en ander te halen valt wanneer het gaat over de stem van het kind, ondersteuning bieden aan de voorkant, positie pakken en uitdragen met ketenpartners maar ook intern zullen behandelaars en begeleiders hierin visie kunnen ontwikkelen. Het is van belang dat medewerkers toegerust worden om mee te denken in deze visie. Om vanuit relatie en normalisatie eenvoudige opvoedingsvraagstukken te bespreken en oog te hebben voor de stem van het kind. Het is daarbij van belang dit thema in teamreflecties en kernteamoverleggen naar voren te laten komen. Het zal daarin soms mooie gesprekken opleveren om enerzijds te blijven bij de vraag van de cliënt maar anderzijds ook in te spelen op zaken die spelen in het gehele systeem. Door oog te hebben en laagdrempelig het gesprek aan te gaan zal die vraag dan ook ontstaan.

In de praktijk

De aanwezigen danken de collega's van Sterk Huis. De genoemde adviezen zijn zeer bruikbaar en bieden veel aanknopingspunten om het beleid en de visie op ouderschap en het handelen in de dagelijkse praktijk te verfijnen.

Vanuit Sterk Huis worden de aantekeningen gedeeld, zodat zaken goed geborgd blijven. Er zal tevens volgend jaar aandacht zijn voor het opleidingsaanbod waarin ook besproken wordt hoe het trauma sensitief werken een plek zal krijgen.

